

До протоколу № 180
від 07 липня 2025 року

РІШЕННЯ

**Про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів
на виконання Закону України «Про дошкільну освіту»
від 06.06.2024 р. № 3788-IX**

07 липня 2025 року Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, керуючись статтями 14 і 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», розглянув на своєму засіданні (протокол № 180) контрольне питання щодо стану підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX (далі – Закон), та може зазначити таке.

1. 06 червня 2024 року Верховна Рада України прийняла новий Закон України «Про дошкільну освіту», який набрав чинності 07 липня 2024 року і мав бути введений в дію через один рік з дня набрання ним чинності (07 липня 2025 року).

Відповідно до пункту п'ятого Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Кабінету Міністрів України було доручено:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

2. Згідно з підпунктом 2 пункту 2 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» від 19.11.2024 року у пункті 1 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про дошкільну освіту» від 6 червня 2024 року № 3788-IX слова «вводиться в дію через один рік з дня набрання ним чинності» були замінені словами і цифрами «вводиться в дію з 1 січня 2025 року».

Таким чином, з **1 січня 2025 року** діючий Закон України «Про дошкільну освіту» від 11 липня 2001 року втратив чинність; вступив в дію новий Закон України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX. Отже, мали набрати чинності відповідні підзаконні нормативно-правові акти.

Комітет звертає увагу, що їх відсутність, зокрема ті, які визначають зміни в оплаті праці педагогічних працівників системи дошкільної освіти на початку 2025 року, спричинили ситуацію невизначеності.

3. Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, здійснюючи контрольну функцію, визначену статтями 14 і 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», провів низку робочих нарад, засідань Комітету, а також засідання підкомітету з питань дошкільної освіти та освіти раннього розвитку, під час яких заслухав питання щодо стану підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону (усього 9 засідань Комітету та 1 засідання підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти за участі представників Державної служби якості освіти України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства розвитку громад та територій України).

Також Комітет проаналізував урядовий План організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону України від 6 червня 2024 року № 3788-IX «Про дошкільну освіту» (далі – План), реалізація якого була доручена центральним органам виконавчої влади листом Прем'єр-міністра України № 21725/1/1-24 від 22.07.2024 р., та на своєму засіданні 10 грудня 2024 року вказав на його конкретні недоліки (відсутність пріоритезації та розмежування більш нагальних і менш нагальних нормативно-правових актів), які призвели у тому числі до того, що за 7 місяців з дня прийняття Закону Кабінетом Міністрів України і Міністерством освіти і науки України **не було затверджено жодного нового нормативно-правового акту.**

Комітет звертає увагу, що Рішенням Комітету від 10 грудня 2024 року було рекомендовано Кабінету Міністрів України затвердити до 27 грудня 2024 року новий План підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX **з урахуванням набрання цим Законом чинності з 1 січня 2025 року** та з урахуванням пропозицій центральних органів виконавчої влади щодо пріоритетності та кінцевих термінів підготовки відповідних проектів підзаконних нормативно-правових актів **і надіслати 30 грудня 2024 року новий План** підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX **до Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.**

Разом з тим, Комітет так і не отримав оновлений урядовий План організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону України від 6 червня 2024 року № 3788-IX «Про дошкільну освіту».

Таке ставлення Кабінету Міністрів України та інших центральних органів **виконавчої** влади до системи дошкільної освіти, яка визнана Верховною Радою України «обов'язковою первинною складовою освіти впродовж життя» і до «закладів дошкільної освіти як осередків, що забезпечують становлення людини з перших років її життя, формування людського капіталу та сталий розвиток суспільства і держави» (з преамбули Закону), не може не турбувати народних депутатів України, членів профільного Комітету Верховної Ради України з

питань освіти, науки та інновацій, які є відповідальними перед парламентом, у тому числі за правильне та вчасне забезпечення положень Закону відповідними механізмами їх реалізації – підзаконними нормативно-правовими актами.

4. Комітет за результатами розгляду питання підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону **2 рази визнав роботу Міністерства освіти і науки України незадовільною.**

5. На запит Комітету Міністерство освіти і науки України надало інформацію про стан виконання підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» (лист МОН № 1/14040-25 від 03.07.2025 додається).

Проаналізувавши надану Міністерством освіти і науки України інформацію, Комітет зазначає, що упродовж 2024 - 2025 років відбувся стриманий прогрес у підготовці та прийнятті підзаконних нормативно-правових актів.

Зокрема, з **57 завдань, передбачених Планом, які передбачають підготовку 94-х нормативно-правових актів (у тому числі підготовку 82-х з них покладено на МОН України), станом на 07.07.2025 року повністю (підготовлені та оприлюднені) 64 нормативно-правових акти.**

Інші документи знаходяться на різних етапах виконання, а саме:

- на реєстрації в Мін'юсті України перебуває 3 накази;
- на погодженні у ЦОВВ знаходяться 10 нормативно-правових актів.

Комітет звертає увагу на те, що із зазначених 82-х документів (підготовка яких відповідно до Плану покладено на МОН України) підготовка 5 документів з різних причин відкладено, зокрема:

- через призупинення дії статті 61 Закону України «Про освіту» відкладені:

Постанова КМУ від 31.01.2001 №78 «Деякі питання реалізації окремих положень частини першої статті 57 та частини четвертої статті 61 Закону України «Про освіту»»;

Постанова КМУ від 23.03.2011 № 373 «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування»;

Порядок надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам навчальних закладів державної та комунальної форми власності за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків, затверджений постановою КМУ від 05.06.2000 № 898;

- наказ МОН України від 07.05.2013 № 488, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27 травня 2013 р. за № 813/23345, «Про затвердження Порядку виховання та навчання в державних та комунальних дошкільних,

загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах дітей осіб з числа іноземців та осіб без громадянства, яким надано тимчасовий захист в Україні» (через необхідність внесення змін до Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»);

- спільний наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та Міністерства соціальної політики України від 10.09.2012 № 995/557, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 вересня 2012 р. за № 1629/21941 «Про затвердження Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (через фактичне продовження існування дитячих будинків попри зміни в законодавстві).

6. Комітет відзначає, що Закон унормовав нові підходи до оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Зокрема, відповідно до абзацу третього частини другої статті 28 цього Закону засновникам державних і комунальних закладів дошкільної освіти надано право встановлювати посадові оклади, доплати, надбавки та грошові винагороди у розмірах, що перевищують ті, які визначені Кабінетом Міністрів України. Крім того, засновники мають право запроваджувати додаткові винагороди та допомоги для працівників, не передбачені цим Законом або іншими нормативно-правовими актами у сфері освіти.

Комітетом було здійснено аналіз інформації, наданої обласними військовими адміністраціями, щодо впровадження нових підходів до оплати праці в громадах (зокрема було проаналізовано 1237 громад 24 областей та м. Києва), який демонструє, що у 2025 році у 142 територіальних громадах 13-ти областей України засновниками встановлені для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти доплати, додаткові винагороди та допомоги, передбачені Законом України «Про дошкільну освіту».

Найбільше виплат було встановлено у громадах таких областей:

Київська область – 40 територіальних громад (для порівняння: у 2024 році виплати були у закладах дошкільної освіти 6 громад), розмір виплат варіювався від 1,3 тис. грн. до 25 тис. грн.;

Рівненська область – 25 територіальних громад (для порівняння: у 2024 р. таких виплат не було), розмір виплат варіювався від 1,3 тис. грн. до 3,7 тис. грн.;

Волинська область – 16 громад (для порівняння: у 2024 р. таких виплат не було), розмір виплат – 1,3 тис. грн.;

Житомирська область – 15 громад (для порівняння: у 2024 році виплати були у 5 громадах), розмір виплат від 1,3 тис. грн. до 19 тис. грн.;

Кіровоградська область – 15 громад (для порівняння: у 2024 р. таких виплат не було), розмір становить від 1,3 тис. грн. до 2,6 тис. грн.;

Одеська область – 15 громад (для порівняння: у 2024 році виплати були у 7 громадах), розмір виплат становить від 1,3 тис. грн. до 13,0 тис. грн.;

Львівська область – 14 громад (для порівняння: у 2024 році виплати були у 5 громадах), розмір виплат становить від 1,3 тис. грн. до 19,6 тис. грн.;

Полтавська область – 14 громад (для порівняння: у 2024 році виплати були у 2 громадах), розмір виплат становить від 1,3 тис. грн. до 14,5 тис. грн.;

Сумська область – 10 громад (для порівняння: у 2024 р. таких виплат не було), розмір виплат становить від 1,3 тис. грн. до 8,8 тис. грн.;

Черкаська область – 10 громад (для порівняння: у 2024 році виплати були у 2 громадах), розмір виплат становить від 1,3 тис. грн. до 9,0 тис. грн.

Комітет констатує, що запровадження нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту» активізувало перегляд підходів до оплати праці педагогічних працівників. У ряді громад спостерігається **позитивна динаміка** у запровадженні додаткових доплат і заохочень. Разом з тим, частина громад в силу різних причин не використовує надані законом можливості для поліпшення умов праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.

7. Комітет звертає увагу на те, що *Закон зобов'язав Кабінет Міністрів України через один рік з дня набрання чинності цим Законом поінформувати Верховну Раду України про стан його виконання* (пункт другий Розділу XII Прикінцеві та перехідні положення).

Заслухавши та обговоривши інформацію заступниці Міністра освіти і науки України Коновалової А.А., голови підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Комітету Воронова В.А., Голови Комітету Бабака С.В., народних депутатів України – членів Комітету, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Інформацію Міністерства освіти і науки України щодо стану підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» 06.06.2024 року № 3788-IX взяти до відома.

2. Визнати незадовільною роботу Міністерства освіти і науки України щодо забезпечення вчасності підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 року № 3788-IX.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України відповідно до пункту другого Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 р. № 3788-IX поінформувати Верховну Раду України про стан його виконання.

4. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України продовжити підготовку необхідних для виконання Закону підзаконних нормативно-правових актів, а також приведення у відповідність із Законом чинних підзаконних нормативно-правових актів.

5. Провести у серпні 2025 року черговий розгляд контрольного питання «Про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» за участі центральних органів виконавчої влади, на яких відповідно до урядового Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону

України від 06 червня 2024 року № 3788-ІХ «Про дошкільну освіту», покладено підготовку відповідних підзаконних нормативно-правових актів.

6. Контроль за виконанням Рішення покласти на Голову Комітету Бабака С.В.

Голова Комітету

Сергій БАБАК